

**Tämä ohje tulee voimaan välittömästi ja kumoaa ohjeen 4/16/PELT**

## OHJE VIIVÄSTETYN PALOILMOITUKSEN KÄYTTÖNOTOSTA

Kiinteistöissä, joissa on automaattinen paloilmoin, voidaan tapauskohtaisesti harkita viivästetyn paloilmoituksen käyttöönottamista. Viivästetty paloilmoitus soveltuu kohteisiin, joissa on henkilökunta paikalla ja viivetoiminnon käyttö on koulutettu, kuten esimerkiksi hotelleissa ja asuntoloissa.

Suosittelavaa on, että toiminnanharjoittaja ja rakennuksen omistaja huomioivat tarvittaessa paloilmoitimen suunnittelussa valmiuden viivästetyn paloilmoituksen käytölle myöhemmin. Usein tarve viivästetyn paloilmoituksen käytölle ilmenee rakennuksen käyttöönoton jälkeen tilojen käyttötarkoituksen ja siellä olevien henkilöiden toiminnan takia.

Viivästettyä paloilmoitusta voidaan käyttää erheellisten paloilmoitusten estämiseksi, kun muut mahdolliset toimenpiteet erheellisten paloilmoitusten vähentämiseksi eivät ole auttaneet. Viivästetyn paloilmoituksen mahdollisesta käyttöönotosta on neuvoteltava ja se on hyväksyttävä pelastuslaitoksella.

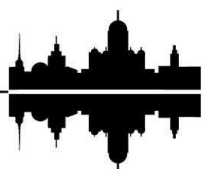
### Viivästetty paloilmoitus

Viivästetty paloilmoitus tarkoittaa sitä, että automaattisen paloilmoitimen antamaa ilmoitusta ei välitetä heti hätäkeskukseen, vaan ainoastaan henkilökunnan tietoon, jolla on sovittu viiveen verran aikaa tutkia ilmoituksen syy. Jos paloilmoitus on aiheeton, voi henkilökunta palauttaa paloilmoitimen normaalitilaan. Jos paloilmoitus on todellinen, niin henkilökunta voi paloilmotuspainikkeesta aktivoida palohälytyksen välittömästi hätäkeskukseen.

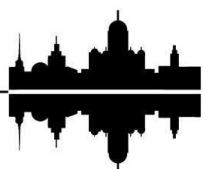
Viivetoiminto voi olla paloilmotuskeskukseen sisällytetty tai erillinen laite. Toiminto voi olla päällä jatkuvasti (esim. hotellit) tai ohjelmoidusti (otettu huomioon viikonloput, arki-tyhät, loma-ajat ym.) edellyttäen kuitenkin koulutetun henkilökunnan paikallaoloa.

Viivästettyä paloilmoitusta voidaan käyttää, kun seuraavat ehdot toteutuvat:

1. Kohteesta tehdään riskiarvio toiminnanharjoittajan toimesta.
2. Menettely kirjataan yksityiskohtaisesti ja selkeästi paloilmoitimen toteutuspöytäkirjaan. Myös paloilmoitimen muut toiminnot tulee tässä yhteydessä selvittää ja ottaa huomioon sekä tarvittaessa päivittää toteutuspöytäkirjaan. Tarkemman kuvauksen voi tehdä tarvittaessa liitteenä.
3. Menettelystä tehdään käyttöohjeistus, järjestetään riittävä koulutus ja koulutusta annetaan säännöllisesti. Koulutustilaisuudet ja koulutetut henkilöt dokumentoidaan.



4. Paikalla on viivästyksen aikana riittävästi tehtävään opastettua henkilökuntaa. Käytännössä viiveen käytön ja tilan tarkastamiseksi tulee paikalla olla yleensä vähintään kaksi henkilöä, jotka ovat koulutettu viivekäytäntöön. Edellä mainittu vaatii ennakkoon sovittujen ja luotettavien viestivälineiden (puhelin, radiopuhelin tms.) käyttöä ja käytäntöjen sopimista (kts. kohta 3).
5. Ilmoitusta paloilmoituspainikkeesta ei viivästetä, jolloin henkilökunta voi antaa tarvittaessa välittömästi paloilmoituksen hätäkeskukseen esimerkiksi, jos ilmoitus johtuu todellisesta tulipalosta tai henkilökunta ei välittömästi ehdi tutkia paloilmoitusta.
6. Viivetoiminta voi olla joko osa ilmoitinkeskuksen toimintaa (sallittu optiona EN54-2-standardissa) tai erillinen viivelaite.
7. Viive säädetään niin lyhyeksi kuin se havaintojen tekemisen ja niistä aiheutuvien toimintojen suorittamisen kannalta on mahdollista, kuitenkin enintään 10 minuutiksi. Yleensä edellä mainittu aika on 3-5 minuuttia. Viiveaika ja sen muuttaminen sovitaan pelastuslaitoksen kanssa.
8. Henkilökunnan on reagoitava viivästettyyn paloilmoitukseen välittömästi esimerkiksi painamalla keskuksessa jotakin painiketta. Jos tätä painamista ei tehdä enintään kahden minuutin kuluessa, niin kaikkien viivästettyjen toimintojen tulee käynnistyä ja paloilmoituksen välittyä heti hätäkeskukseen.
9. Käyttölaitteessa tai sen läheisyydessä tulee olla manuaalinen ohituskytkin tai on oltava etukäteen sovittuna helppo menettely, jolla viivästys saadaan pois päältä tarvittaessa, jos esim. rakennus jää odottamattomasti tyhjäksi tai koulutettua henkilökuntaa ei ole paikalla.
10. Useamman kuin yhden ilmaisimen ilmoitus keskeyttää viivästyksen.
11. Viivästetty paloilmoitus ei saa vaikuttaa suunniteltujen paikallishälytysten tai muiden paloilmoittimen ohjaustoimintojen käynnistymiseen, joiden toiminnot on esitetty paloilmoittimen toteutuspytäkirjassa.
12. Sammutuslaitteistojen ilmoitustietoja ei saa viivästää.
13. Ilmoitinkeskuksessa tai sen läheisyydessä tulee olla merkkivalo tai muu pysyvä indikointi, joka näyttää, onko järjestelmä kytketty normaaliin valmius- tai viivästettyyn tilaan.
14. Kun ilmoitus on todettu erheelliseksi tai muut toimet on saatu päätökseen, palauteaan järjestelmä valmiustilaan ja tehdään ohjeistuksen mukaiset ilmoitukset ja merkinnot asianomaisiin paikkoihin. Kohde kirjaa viiveen käytön ajankohdat ja kriteerit paloilmoittimen päiväkirjaan.
15. Viivästykseen liittyvä dokumentointi on säilytettävä kohteessa ja tarvittaessa esitettävä pelastusviranomaiselle.
16. Menettelyjen ja toimintojen muuttuessa on otettava huomioon muutokset ohjeistuksessa ja dokumentoinneissa. Edellä mainittujen asioiden muuttuessa, tulee paloilmoittimen toteutuspytäkirja päivittää ja hyväksyttävä pelastusviranomaisella.





JPP/SH/THe/KeT

10.01.2019

**Allekirjoitetun asiakirjan sähköinen versio**

## Käsittely pelastuslaitoksella

Viivetoimintoa harkittaessa on hyvä olla yhteydessä pelastuslaitokseen ja sen mahdollinen käyttö tulee hyväksyttävä pelastuslaitoksella.

Paloilmoittimen toteutuspyytäkirja, jossa on esitetty myös viivetoiminto, ja riskiarvio tulee esittää ja hyväksyttävä pelastuslaitoksella hyvissä ajoin ennen viivelaitteen hankintaa.

Ennen viivelaitteen käyttöönottoa pelastusviranomaisen suorittaa kohteeseen ylimääräisen palotarkastuksen. Kohteen edustajan tulee tilata palotarkastus pelastuslaitokselta.

Neuvontaa viivetoimintoon liittyen saa osoitteesta [paloilmoitin\(at\)hel.fi](mailto:paloilmoitin(at)hel.fi).

Jani Pitkänen  
pelastusjohtaja

JAKELU JL PEL Oper päällystö  
JL PEL Paloiesimiehet  
JL PEL Varaesimiehet  
JL PEL Asemamestarit  
JL PEL Palotarkastajat  
Tike  
Pelastuslaitoksen internet-sivut

TIEDOKSI SW, TH, PA, HNo, JKl, TKu ja Helmi-Intra

